

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Zvláštní škola internátní, Odborné učiliště a Praktická škola
Velké Heraltice, Opavská 1**

Opavská 1, 747 75 Velké Heraltice

Identifikátor školy: 600 026 787

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha - Malá Strana

Školský úřad Opava, Březinova 6, PSČ 746 01

Termín konání orientační inspekce: 17. - 18. říjen 2000

Čj.	141 857/00-11142
Signatura	on5zu210

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Součástí školy jsou zvláštní škola, odborné učiliště, praktická škola, internát a školní jídelna. Zvláštní škola je organizována jako málotřídní škola se třemi třídami, ve kterých jsou sdruženi žáci sedmi ročníků. Ve třídě I. je jeden žák 1. ročníku, čtyři žáci 4. ročníku a čtyři žáci 5. ročníku. Ve třídě II. je šest žáků 7. ročníku a šest žáků 8. ročníku. Ve třídě III. je jeden žák 6. ročníku a šest žáků 9. ročníku. V odborném učilišti se vyučuje oborům 36-67-E/001 Zednické práce a 41-52-E/004 Květinářské, zelinářské a ovocnářské práce. Ve třech ročnících obou oborů se vzdělává celkem 61 žáků. V 1. a 2. ročníku každého oboru je po jedné třídě, žáci třetích ročníků jsou vzhledem k malému počtu sdruženi do třídy jedné. Praktická škola má celkem 12 žáků oboru 78-62-C/002 Praktická škola dvouletá.

Orientační inspekce byla zaměřena na hodnocení řízení školy a kvality vzdělávání vybraných předmětů ve zvláštní škole a odborném učilišti. Kvalita vzdělávání byla hodnocena z hlediska plánování, podmínek, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Jazyk český

Byly navštíveny hodiny ve všech ročnících zvláštní školy. V oblasti plánování a přípravy výuky byly plněny základní ukazatele, časová dotace výuky českého jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu, což bylo zjištěno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin.

V navštívených hodinách byly plněny učební osnovy předmětu český jazyk pro zvláštní školy. Ve třídě I. (1.r., 4.r. a 5.r.) byla pro nepřítomnost vyučující hodina suplována vyučujícím odborně i pedagogicky způsobilým v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech výchovných poradců. Ve zbývajících dvou třídách byly hodiny vedeny vyučujícími, z nichž jedna si doplňuje chybějící pedagogickou a druhá i odbornou způsobilost studiem při zaměstnání zaměřeným na výuku ve speciálních školách.

Z hlediska subjektivního hodnocení psychohygienických podmínek lze konstatovat, že obě učebny, ve kterých výuka probíhala, odpovídají hygienickým normám a jsou vhodné pro výuku předmětu. Škola je vybavena žákovskou i učitelskou knihovnou, nemá odbornou učebnu ani kabinet českého jazyka.

Vyučující byly schopny organizačně vést výuku, jejich pokyny byly srozumitelné a požadavky přiměřené věku žáků a stupni postižení. Během vyučovacího procesu sledovaly cíl výuky.

V úvodní části vyučovacích jednotek učitelky stanovily didaktický cíl. Hodiny byly věnovány učivu z oblasti mluvnice a výuka realizována převážně metodou výkladu, rozhovoru se žáky, práci s připraveným textem, zápisem na tabuli a současně do sešitů dle pokynů vyučujících.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala předem stanoveným výukovým cílům, výběr, pořadí a množství informací byly přiměřené a navazovaly na předchozí vědomosti žáků. Didaktická technika nebyla v průběhu hospitací použita.

Probírané učivo se časově shodovalo se zpracovanými tematickými plány. Nové učivo bylo učitelkami interpretováno věcně a odborně správně, příklady funkční, žáci kontrolováni a podle potřeby opravováni.

Při prověřování učiva byly vyučující objektivní, hodnocení mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po každém ukončení ústního projevu. Z hlavních didaktických zásad byla v navštívených hodinách respektována zásada přiměřenosti a návaznosti.

Dohodnutá pravidla jednání mezi žáky a učiteli byla akceptována, při vzájemné komunikaci a interakci byla respektována osobnost žáka. Žáci byli vesměs během výuky aktivní, nebáli se vyslovit svůj názor, který v některých případech věcně nesouvisel s učivem, a snažili se ho uplatnit. Vyučovací čas byl většinou efektivně využit.

Učitelky měly v obou třídách pozitivní vztah k žákům, závažnější kázeňské problémy v době inspekční činnosti nebyly zaznamenány. Spolupráci s vedením školy hodnotí obě vyučující jako velmi dobrou

Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematickém plánu, kde je rovněž zohledněna příprava a realizace dvou slohových prací během školního roku.

Shrnutím jednotlivých atributů výuky, které jsou součástí celkového hodnocení, je možno konstatovat, že při výuce jazyka českého je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá, oblast podmínek výuky jako velmi dobrá, stejně jako oblast organizace, metod a forem výuky, učivo bylo procvičováno formami ústními i písemnými. Oblast interakce a komunikace je možno hodnotit též jako velmi dobrou.

Výuka jazyka českého je hodnocena jako velmi dobrá.

Společenskovědní předměty

V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny hodiny výuky dějepisu, občanské výchovy, vlastivědy a zeměpisu. Didaktický cíl byl stanoven učitelkami vždy na začátku vyučovacích jednotek.

Hodinová dotace výuky společenskovědních předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu a členění učiva je v souladu se vzdělávacím programem. Občanskou výchovu a zeměpis vyučovala učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti, vlastivědu a dějepis učitelka bez pedagogické způsobilosti pro zvláštní školu (jedná se o stejné vyučující, které vyučují českému jazyku – viz výše).

Probírané učivo v jednotlivých hodinách umožňovalo uplatnit metodu výkladu a aktivizační metodu rozhovoru, kdy vyučující kladly žákům otázky k tématům, dávaly pokyny, stavěly před ně aktuální problémy a žáci v odpovědích uplatňovali své názory a vyučující je dle potřeby korigovaly. Ve sledovaných hodinách byla uplatněna frontální i individuální výuka.

Vzhledem k námětům realizovaným v hospitovaných hodinách je možno hodnotit zvolenou formu vzhledem k cíli hodiny jako optimální. Žáci měli k dispozici učebnice pro příslušný předmět a ročník, pracovní texty i potřebné pomůcky jsou jim během hodin zapůjčovány. Vyučovací čas byl využit efektivně, učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně. Učitelky měly pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy závažnějšího charakteru v době inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Oblast plánování a přípravy výuky je hodnocena jako velmi dobrá, jsou dodržovány a naplňovány cíle učebních osnov promítnutých do písemně zpracovaných tematických plánů. Materiální podmínky výuky lze hodnotit jako dobré, odborné učebny pro výuku sledovaných předmětů škola nemá. Personální podmínky vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících nejsou zatím dobré, obě vyučující si však chybějící způsobilost doplňují dalším studiem.

Oblast organizace, formy a metodu výuky ve sledovaných hodinách lze hodnotit jako velmi dobrou, stejně tak oblast interakce a komunikace včetně motivace a hodnocení.

Výuka uvedených společenskovědních předmětů ve sledovaných hodinách je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka předmětu matematika byla ve všech sledovaných hodinách promyšlená, časově i obsahově byla v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu zvláštní školy. Vzhledem k tomu, že ve třídách jsou žáci dvou i tří ročníků a je rozdíl ve stupni postižení žáků, probíhala organizace výuky tak, aby bylo respektováno individuální tempo a zpětná vazba. Ve výuce matematiky je mezi jednotlivými ročníky zajištěna kontinuita výuky.

Matematiku i český jazyk v hospitovaných hodinách vyučovali stejní vyučující, o jejich odborné a pedagogické způsobilosti platí stejné závěry (viz kapitola Český jazyk). Jedna vyučující matematice nemá potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost. V současné době však studuje dálkově obor speciální pedagogiky. Ostatní vyučující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují.

Materiální podmínky výuky odpovídaly vzdělávacím cílům, psychohygienické podmínky výuky byly dodržovány. Struktura hodin odpovídala specifickým výukovým potřebám. Žáci pracovali s názorem, učivo bylo dostatečně procvičováno, byly zařazovány prvky soutěží a her k posilování získaných početních dovedností. Cíle hodin byly stanoveny a jasně formulovány a odpovídaly aktuálnímu složení třídy.

Vedle práce v sešitech bylo využíváno skupinové a individuální práce s učebnicí a na tabuli. V dostatečné míře bylo užito příkladů z praxe. Ve všech fázích výuky byl přístup k žákům individuální, vyučující měli přehled o postupu jednotlivých žáků. Změny činností, prvky soutěživosti i četnost hodnocení se podílely na dobré pracovní atmosféře vyučovacích hodin. Organizace výuky ve třídách, ve kterých se vyučují žáci více ročníků, je náročná na přípravu hodin a na přímou pedagogickou činnost. V závěru hodin bylo učivo shrnuto a vyučujícími byla hodina zhodnocena. Byli hodnoceni i jednotliví žáci, důraz byl kladen na to, co žáci zvládli, ne jen na negativa. Vyučující citlivě reagovaly na projevy únavy žáků. Didaktické zásady byly dodržovány.

Žáci byli vhodně motivováni, výrazným motivačním činitelem je úroveň vyučujících a jejich míra empatie. Bylo dbáno na dodržování norem slušného chování, vyučující se k žákům chovali korektně. Byla oceňována snaha žáků, hodnocení a klasifikace mělo pozitivní funkci i ve smyslu zpětnovazební informovanosti učitele.

Komunikace se strany vyučujících byla vstřícná a rozvíjející. Dbali na správnost mluvy žáků, stylistiku a nezanedbávali grafickou úroveň zápisů na tabuli a v sešitech.

Interakce a komunikace ve sledovaných hodinách byla důležitým motivačním a stimulačním výchovným činitelem, podílí se na vytváření pozitivních vztahů a je pro žáky modelem sociálního chování.

Plánování a příprava výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá. Podmínky výuky odpovídají možnostem školy a potřebám žáků s mentálním handicapem. Materiální a psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Personální podmínky vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících nejsou zatím dobré, obě vyučující si však chybějící způsobilost doplňují dalším studiem. Organizace, formy a metody jsou přizpůsobeny struktuře jednotlivých tříd a zvláštnostem žáků, jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Motivace a hodnocení žáků plní svou funkci a je hodnoceno jako vynikající. Komunikace a interakce je založena na pěkném vztahu vyučujících k žákům, úroveň je hodnocena jako vynikající.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Pracovní vyučování

Časová dotace, členění hodin i obsah pracovních činností je v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu. Členění pracovního vyučování na dílenské práce, pěstitelské práce a práce v domácnosti odpovídá podmínkám školy a je koncipováno se záměrem vytvářet profesní orientaci žáků.

Hospitováno bylo u dvou vyučujících, z nichž jeden suploval za nepřítomnou vyučující a splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Druhá vyučující si doplňuje chybějící pedagogickou způsobilost studiem zaměřeným na výuku ve speciálních školách.

Vyučující pracovního vyučování splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, výrazně pozitivně se projevuje vliv pedagogické zkušenosti. Prostorové a materiální podmínky pro výuku pracovního vyučování jsou velmi dobré. Ve všech sledovaných hodinách bylo dbáno na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny.

Struktura výuky, formy a metody byly přizpůsobeny možnostem žáků. Výuka pracovního vyučování byla uskutečněna ve třídě a na školním pozemku. Veškeré pracovní činnosti byly objasněny, názorně předvedeny, jednotlivé pracovní úkony žáci prováděli za dohledu vyučujících. Pracovní činnosti byly hodnoceny, případné chyby byly odstraňovány. Výuka byla zaměřena na rozvoj kladného vztahu k manuální práci, vztahu k vlastní práci a práci obecně. Učitelé dbali na dodržování technologie, bylo využíváno pracovních zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů.

Důležitým motivačním činitelem ve výuce pracovního vyučování jsou velmi dobré odborné znalosti a praktické dovednosti učitelů, vztah k žákům a k vyučovanému předmětu. Hodnocení výkonů jednotlivých žáků bylo zaměřeno na pozitiva a odstraňování chyb.

Interakce a komunikace mezi žáky a učiteli je založena na respektování osobnosti žáka při dodržování kázně a zásad slušného chování. Komunikace je soustředěna na roli informační, pochopení významu instrukcí a jejich provádění.

Plánování a příprava výuky v pracovním vyučování jsou hodnoceny jako velmi dobré, odpovídají specifické škole a jsou v souladu s učebními dokumenty. Podmínky výuky po stránce prostorového a materiálního vybavení jsou hodnoceny jako velmi dobré. Struktura, organizace, formy a metody výuky respektují zákonitosti technologie práce a možnosti žáků, jsou hodnoceny jako velmi dobré. Motivace a hodnocení kladně působí na zvyšování sebevědomí žáků a podporuje jejich zájem o práci, lze je hodnotit jako velmi dobré. Interakce a komunikace plní jak svou funkci vzdělávací, tak i výchovnou. Jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Úroveň výuky pracovního vyučování je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborný výcvik

Hospitace proběhly v učebních skupinách 2. a 3. ročníku učebního oboru Zednické práce na pracovištích RAKORD R+R v Bruntále a AGRIMEX Brumovice a v 1. a 3. ročníku učebního oboru Květinářské, ovocnářské a zelinářské práce na školních pozemcích, v zahradě a ve skleníku.

Časová dotace hodin odborného výcviku odpovídá schváleným učebním plánům. Členění učiva do jednotlivých ročníků v tematických plánech je provedeno podle osnov schválených vzdělávacích programů. Stanovené výukové cíle - poskytnout žákům potřebné dovednosti a návyky nezbytné pro praktické zvládnutí oboru - odpovídají standardu vzdělávání daného oboru. Odborný výcvik je realizován většinou formou produktivních prací přiměřené obtížnosti, které přinášejí užitek firmě, zákazníkovi a škole. Neproduktivní práce konají žáci při osvojování základních dovedností příslušného tématu. Pracoviště byla pro výuku odborného výcviku vybrána vhodně, i když na stavbách chybí žádoucí sociální zázemí. Žáci však zahajují a končí pracovní den ve škole, kde mají zajištěno stravování a mohou využívat školní šatny a umývárny.

Dva učitelé sledovaného odborného výcviku mají odbornou i pedagogickou způsobilost, dva nemají odbornou ani pedagogickou způsobilost, ale v současné době si ji jeden z nich doplňuje studiem na vysoké škole. Chybějící pedagogická a odborná způsobilost se však při sledování kvality vzdělávání v odborném výcviku neprojevila. Ve všech učebních skupinách byly vytvořeny podmínky ke zvyšování zájmu žáků o vykonávanou práci, k získávání pracovních zkušeností při pracovních činnostech a k růstu zdravé sebedůvěry. Při zahájení praktické výuky a vždy v úvodu tematického celku byli žáci prokazatelně seznámeni se zásadami dodržování bezpečnostních předpisů. Všichni byli vybaveni pracovními oděvy a obuví, příslušnými pracovními a ochrannými pomůckami.

Před přidělením praktických úkolů učitelé individuálně žákům vysvětlili, zopakovali a předvedli správné pracovní postupy s ohledem na jejich dispozice. Jejich zvládnutí průběžně kontrolovali a pozitivním hodnocením žáky povzbuzovali. Cílevědomě rozvíjeli dobré kolektivní vztahy. Navozovali prostředí důvěry, spolupráce a přiměřené tolerance. V závěru pracovního dne učitelé hodnotili průběh vykonávaných prací a výkony žáků klasifikovali. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly pozorovány.

Časová dotace vyučovacích hodin odborného výcviku odpovídá schváleným učebním plánům, rovněž obsah a členění učiva je v souladu s učebními osnovami. Smluvní pracoviště byla vybrána vhodně, absence sociálního zázemí na stavbách je kompenzována možností využití školního zařízení před zahájením a po ukončení výcviku. Chybějící pedagogická a odborná způsobilost některých učitelů se v kvalitě vzdělávání neprojevila. Všechny sledované oblasti určující kvalitu vzdělávání - příprava a plánování, podmínky odborného výcviku, jeho organizace a průběh, hodnocení a komunikace - jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je odborný výcvik hodnocen jako velmi dobrý.

Skupina odborných předmětů

Hospitováno bylo v předmětech ***odborné kreslení a technologie*** v oboru Zednické práce a v předmětech ***květinářství a ovocnictví*** v oboru Květinářské, zelinářské a ovocnářské práce. Časové dotace vyučovacích hodin byly v souladu se schváleným učebním plánem a probírané učivo odpovídalo učebním osnovám. Vyučující byli na vyučování velmi dobře připraveni.

Odborné kreslení a technologie jsou vyučovány odborně i pedagogicky způsobilým učitelem. Výuka probíhala v odborné učebně, která je vybavena moderní didaktickou technikou a názornými ukázkami stavebních materiálů. Na vkusně upravených nástěnkách byly umístěny články z odborných časopisů, obrázky a stavební výkresy.

Květinářství a ovocnictví vyučuje vyučující s odbornou způsobilostí, která si chybějící pedagogickou způsobilost doplňuje studiem na vysoké škole. Pro výuku je využívána odborná učebna, vkusně a podnětně vyzdobená názorným obrazovým materiálem.

Cíle vyučovacích hodin byly stanoveny. Organizace výuky se řídila dohodnutými pravidly, která byla učitelem i žáky respektována. Vycházela z partnerského vztahu vyučujícího a žáků. Při výuce byly použity názorné pomůcky a odborně zpracované studijní materiály, připravené učiteli. S ohledem na individuální potřeby a schopnosti žáků bylo využíváno rozmanitých vyučovacích metod, motivačního povzbuzování během výkladu, kladení otázek, čtení odborného textu, zápisu na tabuli a opakování učiva. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem. Byla dodržována zásada přiměřenosti k mentálním schopnostem žáků při současném uplatňování prvků aktivního učení. Vyučující dbali, aby si žáci osvojovali učivo více smysly současně a získané vědomosti a dovednosti byly trvalejší. Výuka byla vedena odborně a věcně správně.

Potřebná pozornost ze strany vyučujících byla věnována procvičování a upevňování učiva. Hodnocení žáků se neomezovalo pouze na klasifikaci. Ověřování znalostí bylo zaměřeno převážně na aplikaci učiva v praxi. V závěru hodin bylo vždy učivo shrnuto a nové poznatky byly zopakovány. Při sledované výuce bylo využito vstupní motivace, vyučování probíhalo ve vstřícné atmosféře. Žáci respektovali stanovená pravidla, projevy nevhodného chování nebyly pozorovány.

Na základě zjištěných skutečností je plánování a příprava výuky sledovaných odborných předmětů hodnocena jako velmi dobrá, výuka sledovaných odborných předmětů probíhala podle schválených učebních plánů a osnov. Materiální, psychohygienické a personální podmínky jsou velmi dobré, chybějící pedagogická způsobilost vyučující předmětů květinářství a ovocnictví neměla vliv na kvalitu výuky. Organizace, formy a metody výuky byly voleny s ohledem na individuální potřeby a schopnosti žáků a jsou hodnoceny jako velmi dobré. Rovněž oblasti motivace a hodnocení žáků, komunikace a interakce jsou hodnoceny velmi dobře.

Celkově je výuka uvedených odborných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky ve sledovaných předmětech odpovídá specifice školy a je v souladu s učebními dokumenty. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré, v oblasti personálních podmínek je kladně hodnocena snaha učitelů v případě chybějící pedagogické nebo odborné způsobilosti o její doplnění. Organizace, formy a metody vyučování odpovídají typu školy, respektují osobnosti a individuální zvláštnosti žáků. Motivace a hodnocení žáků plní svou funkci a jsou hodnoceny jako velmi dobré. Rovněž komunikace a interakce - zvláště mezi učiteli a žáky - je hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola má zpracovanou dlouhodobou koncepci, která vychází z analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Školu navštěvují žáci nejen z blízkého okolí, ale i ze vzdálenějších míst, při čemž převažují žáci s nařízenou ústavní výchovou. Škola proto usiluje o statut dětského domova, který by poskytoval žákům lepší podmínky pro jejich výchovu a vzdělání. Stanovisko MŠMT ČR k žádosti ředitele školy o změnu je zatím zamítavé. Dalším dlouhodobým cílem v oblasti personální je umožnit pedagogickým pracovníkům bez pedagogické způsobilosti její získání studiem speciální pedagogiky a vytvořit tak předpoklady pro zkvalitnění výchovně vzdělávací práce.

V oblasti materiálně-technického zabezpečení zahrnují dlouhodobé cíle zlepšení životního a pracovního prostředí školy a internátu. Jako příklady lze uvést generální opravu střechy (v době inspekce již byla dokončena) a fasády obou nádvoří (škola i internát jsou v budově zámku), opravy sociálního zázemí pro žáky (koupelny a WC) – částečně byly také již realizovány. Na stanovení dlouhodobých cílů a jejich realizaci se podílejí velkou mírou pracovníci školy.

Dílčí cíle dlouhodobé koncepce se promítají do ročního plánu školy, ve kterém jsou zahrnuty hlavní úkoly pro daný šk. rok a jejich materiálně-technické zajištění. Roční plán zahrnuje dále plán kontrolní a hospitační činnosti, spolupráce s rodiči a organizačně-provozní záležitosti. Plán je dobře zpracován, u všech úkolů jsou uvedeny termíny splnění a stanovena osobní odpovědnost pracovníků. Jednotlivé úkoly jsou projednávány na poradách vedení. Kromě ročního plánu školy, který je k dispozici všem pracovníkům, zpracovává si ředitel školy svůj plán práce, který obsahuje stálé úkoly a úkoly na jednotlivé měsíce. Z těchto plánů pak vycházejí měsíční plány práce pro jednotlivé pracovní úseky.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol a výuka probíhá podle schválených učebních osnov. Pro naplnění zájmů a potřeb žáků škola nabízí a realizuje celou řadu zájmových kroužků (jóga, sportovní, keramický, aranžérský, střelecký, výtvarný, taneční, modelářský, počítačový a sportovní). Každoročně škola organizuje kulturně-sportovní akademii školy, na které žáci pod vedením svých učitelů prezentují získané poznatky a dovednosti před svými spolužáky a rodiči. Volitelné předměty v praktické škole jsou dány učebním plánem.

Plánování vychází z analýzy současného stavu, jeho rozsah a účelnost je adekvátní velikosti a podmínkám školy. Celkově vytváří ucelený systém a je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Organizační struktura vedení školy je zpracována v organizačním řádu školy. Vedení školy tvoří ředitel školy a jím jmenovaní vedoucí pracovníci jednotlivých úseků. Za vzdělávací úsek školy zodpovídá statutární zástupce ředitele školy, za úsek odborného výcviku zástupce ředitele školy pro odborný výcvik, vedoucí vychovatelka zodpovídá za úsek výchovný. Ekonomka školy řídí úsek ekonomicko-provozní. Všichni vedoucí pracovníci mají stanovenou náplň práce, zodpovídají za bezpečnost práce, navrhují řediteli školy odměny a výši osobního ohodnocení pro podřízené pracovníky. Porady vedení se uskutečňují podle potřeby, v průměru dvakrát za tři měsíce.

Pedagogické porady se konají podle plánu (5x do roka) a jsou z nich pořizovány zápisy, které mají dobrou úroveň, obsahují relevantní údaje s jasně a konkrétně formulovanými závěry. Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávacího procesu je vzorně vedena. Předávání informací směrem k veřejnosti je upraveno "Sdělením ředitele školy k informovanosti veřejnosti, na základě pokynu MŠMT ČR čj. 31 479/99-14. Spolupráce s rodiči je realizována prostřednictvím třídních schůzek, rodiče žáků s nařízenou ústavní výchovou zastupují vychovatelé.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Výroční zpráva školy je zpracována v souladu s § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a doplňků.

Organizační struktura školy umožňuje účinné řízení školy, kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny a je jich plně využíváno v řídicí činnosti. Rozhodnutí ředitele školy jsou jednoznačná, konkrétní a adresná. Jsou v nich akceptovány pozitivní podněty pracovníků, orgánů státní správy i samosprávy.

Oblast organizování je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení je realizováno prostřednictvím porad vedení školy a osobním kontaktem s pracovníky školy. Navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Tvořivost a iniciativa pracovníků je uplatňována zejména vypisováním tematických úkolů ve spolupráci se Školským úřadem v Opavě. Úkoly jsou směřovány do oblastí významných zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu. Pracovníci školy jsou po splnění a vyhodnocení těchto úkolů odměněni z rozpočtu ŠÚ.

Dalším motivačním zdrojem pro pracovníky jsou osobní příplatky a mimořádné odměny. Jejich kritéria jsou zveřejňována v plánu práce školy. Zařazení pracovníků do platových tříd, příplatky za vedení a třídnictví jsou vymezeny ve vnitřním platovém předpisu.

Ředitel školy se snaží o pozitivní vývoj školy při zajišťování odbornosti výuky, o využívání schopností a dobrých nápadů pracovníků na jednotlivých pracovištích. Motivuje učitele a vytváří jim předpoklady k doplňování chybějící odborné nebo pedagogické způsobilosti dalším studiem. Začínajícím učitelům ustanovuje zkušené uvádějící učitele a podporuje vzájemné hospitace.

Aktuální hodnocení pracovníků je prováděno na pedagogických poradách a pravidelně vždy na konci školního roku. Systém pravidelného sebehodnocení školy není vytvořen, vzhledem k typu školy nejsou využívány formy sebehodnocení běžné na jiných typech škol.

Vedení školy vytváří podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků, systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je funkční. Jsou vytvářeny předpoklady k dalšímu vzdělávání učitelů. Rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly je zpracován v ročním plánu práce školy. Plán kontrol je termínovaný, velká část kontrolních kompetencí je ředitelem školy přenesena na vedoucí úseků. Závěry z kontrol jsou průběžně vyhodnocovány na poradách vedení a jsou přijímána příslušná opatření. Kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu provádí ředitel školy a vedoucí pedagogických úseků. Kontrolu provozu - kromě ředitele školy - provádí vedoucí ekonomicko-provozního úseku (ekonomka školy) a vedoucí školní jídelny.

Výsledky kontrolní činnosti jsou projednávány s pracovníky a z jednání jsou pořizovány zápisy. Hospitační činnost je zajišťována ředitelem školy a vedoucími pedagogických úseků. Z hospitací jsou rovněž pořizovány zápisy, ve kterých jsou uváděny klady, nedostatky a doporučení pro další práci. Pro sledování kvality práce pedagogů nejsou využívány evaluační nástroje.

Ředitel školy má vytvořený systém kontrolních mechanismů, který je založen na přenosu kontrolních kompetencí na vedoucí pracovních úseků. Jeho účinnost je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Rozsah a účelnost plánování je adekvátní typu školy, její velikosti a podmínkám. Organizační struktura školy umožňuje její efektivní řízení. Systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků je funkční, stejně tak systém kontrolních mechanismů.

Celkově je řízení školy hodnoceno jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 23 732/98-21 ze dne 30. července 1998,
- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- personální dokumentace učitelů,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000 a zpráva o hospodaření za rok 1999,
- organizační řád školy a plán práce školy na školní rok 2000/2001,
- smlouva o zajištění praktického vyučování s firmou (dodavatelem) na základě § 22 odst. 3 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle které se uskutečňuje praktické vyučování skupin odborného výcviku,
- platné učební plány a učební osnovy pro ZvŠ a OU,
- inspekční podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů,
- další dokumentace ředitele školy (roční plán práce ředitele školy, měsíční plány, záznamy o hospitacích aj.).

ZÁVĚR

Škola plní deklarovaný vzdělávací program. Kvalita vzdělávání ve vybraných předmětech je hodnocena jako velmi dobrá, řízení školy je rovněž hodnoceno jako velmi dobré. V oblasti vzdělávání je nutno vyzdvihnout kladný vztah učitelů k žákům ve sledovaných hodinách, který je důležitým motivačním a stimulačním výchovným činitelem a je pro žáky s mentálním handicapem modelem sociálního chování. V oblasti řízení školy je pozitivním prvkem propracovaná a v praxi realizovaná organizační struktura založená na přenosu kompetencí. Rezervy v současné době ještě jsou v odborné a především v pedagogické způsobilosti některých učitelů, ale i v této oblasti je patrný pozitivní vývoj.

Celkově je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich využití a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

Ve srovnání se závěry orientační inspekce, která byla ČŠI provedena dne 16. dubna 1996 lze konstatovat, že došlo ke zlepšení stavu zejména v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a v oblasti materiálních a psychohygienických podmínek školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Slavičinský	Mgr. Jiří Slavičinský v.r.
Členové týmu	Ing. Vítězslava Kobzová	Ing. Vítězslava Kobzová v.r.
	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Zbyněk Knop v.r.
	Mgr. Karel Mareš	Mgr. Karel Mareš v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	PaedDr. Radúz Plchota	

V Bruntále dne 3. listopadu 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. listopad 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Petr Matějek	Ing. Petr Matějek v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Opava, Březinova 6	2000-11-29	141 893/00-11142
Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha	2000-11-29	141 854/00-11142

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny